

Souhrnná teritoriální informace Korea (Severní - KLDR)

Zpracováno a aktualizováno zastupitelským úřadem ČR v Pchjongjangu (Korejská lidově demokratická republika) ke dni 15. 5. 2020 7:50

Seznam kapitol souhrnné teritoriální informace:

1. Základní charakteristika teritoria, ekonomický přehled (s.2)
2. Zahraniční obchod a investice (s.11)
3. Vztahy země s EU (s.15)
4. Obchodní a ekonomická spolupráce s ČR (s.17)
5. Mapa oborových příležitostí - perspektivní položky českého exportu (s.21)
6. Základní podmínky pro uplatnění českého zboží na trhu (s.22)
7. Kontakty (s.26)

1. Základní charakteristika teritoria, ekonomický přehled

25. 5. 2019

© Zastupitelský úřad ČR Pchjongjang (Korejská lidově demokratická republika)

Podkapitoly:

- 1.1. [Oficiální název státu, složení vlády](#)
- 1.2. [Demografické tendence: Počet obyvatel, průměrný roční přírůstek, demografické složení \(vč. národnosti, náboženských skupin\)](#)
- 1.3. [Základní makroekonomické ukazatele za posledních 5 let \(nominální HDP/obyv., vývoj objemu HDP, míra inflace, míra nezaměstnanosti\). Očekávaný vývoj v teritoriu s akcentem na ekonomickou sféru.](#)
- 1.4. [Veřejné finance, státní rozpočet - příjmy, výdaje, saldo za posledních 5 let](#)
- 1.5. [Platební bilance \(běžný, kapitálový, finanční účet\), devizové rezervy \(za posledních 5 let\), veřejný dluh vůči HDP, zahraniční zadluženost, dluhová služba](#)
- 1.6. [Bankovní systém \(hlavní banky a pojišťovny\)](#)
- 1.7. [Daňový systém](#)

1.1 Oficiální název státu, složení vlády

Korejská lidově demokratická republika

Ceremoniální hlava státu (Prezident prezidia Nejvyššího lidového shromáždění): Choe Ryong Hae

Premiér: Kim Jae Ryong

Vicepremiéři: Im Chol Ung, Ri Ju O, Ri Yong Nam, Ko In Ho, Tong Jong Ho, Kim Il Chol, Jon Kwang Ho, Yang Sung Ho

Úřad vlády	ministr/předseda státní komise/prezident
Ministerstvo ozbrojených sil	Kim Jong Gwan
Ministerstvo zahraničních věcí	Ri Son Gwon
Ministerstvo státní bezpečnosti	Jong Kyong Taek
Ministerstvo veřejné bezpečnosti	Kim Jong Ho
Státní plánovací komise	Kim Il Chol
Ministerstvo uhelného průmyslu	Jon Hak Chol
Ministerstvo energetiky	Kim Man Su
Ministerstvo jaderné energetiky	Wang Chang Uk

Ministerstvo těžebního průmyslu	Ryom Chol Su
Ministerstvo hutního průmyslu	Jo Yong Chol
Ministerstvo ropného průmyslu	Ko Gil Son
Ministerstvo strojírenského průmyslu	Kim Jong Nam
Ministerstvo elektrotechnického průmyslu	Kim Jae Song
Ministerstvo stavebnictví a stavebního materiálu	Pak Hun
Ministerstvo železniční dopravy	Jang Hyok
Ministerstvo pozemní a námořní dopravy	Kang Jong Gwan
Ministerstvo zemědělství	Ko In Ho
Ministerstvo chemického průmyslu	Kwon Song Ho
Ministerstvo lehkého průmyslu	Ri Song Hak
Ministerstvo vnějších ekonomických vztahů	Kim Yong Jae
Ministerstvo lesnictví	Han Ryong Guk
Ministerstvo rybolovu	Song Chun Sop
Ministerstvo městského řízení	Kang Yong Su
Ministerstvo půdy a ochrany životního prostředí	Kim Kyong Jun
Ministerstvo státní stavební kontroly	Kwon Song Ho
Ministerstvo obchodu	Kim Kyong Nam
Ministerstvo zásobování a administrace potravin	Mun Ung Jo
Ministerstvo průmyslu spotřebního zboží	Ri Kang Son
Ministerstvo rozvoje přírodních zdrojů	Kim Chol Su

Ministerstvo (všeobecného) školství	Kim Sung Du
Ministerstvo vysokého školství	Choe Sang Gon
Ministerstvo pošt a telekomunikací	Kim Kwang Chol
Ministerstvo financí	Ki Kwang Ho
Ministerstvo kultury	Jon Myong Sik
Ministerstvo práce	Yun Kang Ho
Ministerstvo veřejného zdravotnictví	O Chun Bok
Ministerstvo tělovýchovy	Kim Il Guk
Ministerstvo regionálního průmyslu	Jo Yong Chol

1.2 Demografické tendence: Počet obyvatel, průměrný roční přírůstek, demografické složení (vč. národnosti, náboženských skupin)

Počet obyvatel: 25,132 mil. obyvatel (2018, odhad National Bank of Korea), 25,550 mil. (2018, odhad WB), 211 obyv./km²

Průměrný roční přírůstek obyvatelstva: 0,5 % (odhad 2018)

Demografické složení: (odhad 2016)

- 0–14 let 20,97 % (2 678 638 mužů / 2 588 744 žen)
- 15–24 let 15,88 % (2 009 360 mužů / 1 977 942 žen)
- 25–54 let 44,22 % (5 567 682 mužů / 5 537 077 žen)
- 55–64 let 9,19 % (1 090 739 mužů / 1 218 406 žen)
- 65 let a více 9,74 % (840 003 mužů / 1 606 720 žen)

Národnostní složení:

Národnostní složení je mimořádně homogenní. Kromě Korejců jsou přítomny pouze zanedbatelné komunity Číňanů a etnických Japonců.

Náboženské složení:

Obyvatelstvo je v důsledku společensko-politických podmínek výrazně ateistické, v zemi okrajově přežívá buddhistická a konfuciánská tradice, dále nepočetná komunita křesťanů a církve „božské cesty“ (Chondogy); veškeré náboženské

aktivity jsou pod kontrolou státu; pro vytvoření iluze náboženské svobody existují náboženské skupiny sponzorované vládou.

1.3 Základní makroekonomické ukazatele za posledních 5 let (nominální HDP/obyv., vývoj objemu HDP, míra inflace, míra nezaměstnanosti). Očekávaný vývoj v teritoriu s akcentem na ekonomickou sféru.

KLDR nepublikuje žádnou makroekonomickou statistiku. Zřídka jsou publikovány údaje bez vypovídací hodnoty, zejména procentuální růst některých odvětví ekonomiky, avšak bez absolutních hodnot či jiné srovnatelné základny. Navíc je pravděpodobné, že i tyto údaje jsou manipulovány.

Zahraniční zdroje (zejména Bank of Korea) publikují odhady, které se však často výrazně liší. Tak např. BoK uvádí, že HDP KLDR v letech 2017 a 2018 klesl o 3,5 a 4,1%, jiné zdroje však naopak uvádí, že HDP v tomto období rostl. OSN uvádí, že v roce 2019 rostl HDP KLDR o 1,8%, přičemž v předchozích dvou letech rovněž jako BoK uvádí pokles HDP. V absolutním objemu je HDP dle různých odhadů kolem 30 mld USD.

Nominální HDP na obyvatele odhadoval Bloomberg v roce 2016 na 1300 USD. Ve vyjádření PPP uvádí CIA pro rok 2015 hodnotu 1700 USD.

Nezaměstnanost - Světová banka uvádí pro rok 2014 hodnotu 4,1%. Výše inflace se nikde neuvádí.

Rok	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Růst HDP (%)	-1,2	3,1	-0,9	-0,5	0,8	1,3	1,1	1,0	-1,1	3,9	-3,5	-4,1

Zdroj: Bank of Korea

Vývoj HDP v KLDR podle odvětví (odhadovaná meziroční změna HDP v %)										
	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Zemědělství, lesnictví a rybníkářství	1,0	-2,1	5,3	3,9	1,9	1,2	-0,8	2,5	-1,3	
Těžba a výroba	-2,3	-0,3	-1,4	1,3	1,5	1,1	-3,1	6,2	-8,5	

-těžba	-0,9	-0,2	0,9	0,8	2,1	1,6	-2,6	8,4	-11,0
-výroba	-3,0	-0,3	-3,0	1,6	1,1	0,8	-3,4	4,8	-6,9
--lehký průmysl	-2,1	-1,4	-0,1	4,7	1,4	1,5	-0,8	1,1	0,1
--těžký průmysl	-3,5	0,1	-4,2	0,2	1,0	0,5	-4,6	6,7	-10,4
Elektřina, plyn a voda	0,0	-0,8	-4,7	1,6	2,3	-2,8	-12,7	22,3	-2,9
Stavebnictví	0,8	0,3	3,9	-1,6	-1,0	1,4	4,8	1,2	-4,4
Služby	0,1	0,2	0,3	0,1	0,3	1,3	0,8	0,6	0,5
-vládní sektor	0,5	0,2	0,1	-0,2	0,3	1,6	0,8	0,6	0,8
-ostatní	-0,8	-0,3	0,6	0,8	0,4	0,5	0,6	0,5	-0,3
HDP růst	-0,9	-0,5	0,8	1,3	1,1	1,0	-1,1	3,9	-3,5

Zdroj: Bank of Korea

Podíl jednotlivých odvětví na celkovém nominálním HDP KLDLDR						
	2012	2013	2014	2015	2016	2017
zemědělství, lesnictví a rybářství	23,4	22,4	21,4	21,6	21,7	22,8
těžba a výroba	35,9	35,7	34,4	32,7	33,2	31,8
-těžba	14,0	13,6	13,1	12,2	12,6	11,7
-výroba	21,9	22,1	21,3	20,4	20,6	20,1

--lehký průmysl	6,7	6,8	6,9	7,0	6,9	6,8
--těžký průmysl	15,2	15,4	14,4	13,4	13,7	13,3
elektrina, plyn a voda	3,5	4,1	4,3	4,5	5,2	5,0
stavebnictví	7,8	7,8	8,2	9,0	8,8	8,6
služby	29,4	30,0	31,3	32,2	31,1	31,7
-vládní sektor	21,3	21,7	22,7	23,3	22,4	23,2
-ostatní	8,2	8,4	8,6	8,9	8,7	8,4
HDP	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Zdroj: Bank of Korea

Vývoj v teritoriu:

Vedení KLDLDR je na jedné straně pravděpodobně jasné, že bez strukturálních reforem ekonomiky a masivních zahraničních investic nemůže ani přes trvalou platnost základního pilíře oficiální ideologie – politiky *čučche* (soběstačnosti, spoléhání na vlastní síly a zdroje) dojít k zásadnímu zlepšení ekonomické situace. Na druhou stranu nemůže v žádném případě veřejně (před domácím publikem) tuto skutečnost připustit. Přesto si současné vedení začíná zřejmě potřebovat větší důraz na ekonomický rozvoj uvědomovat. Svědčí o tom jistý posun od politiky *songun* (upřednostňování armády), prosazované Kim Čong-ilem, k politice *bjongdžin* (souběžný rozvoj vojenských schopností a ekonomiky) nového vůdce Kim Čong-una.

V posledních letech dochází v ekonomice ke změnám směrem k tržnímu či kvasi tržnímu prostředí. Státní hospodářské subjekty mají možnost obchodovat se svými přebytky, které vytvořily nad rámec státního plánu. Samostatně hospodaří armáda, která tím pravděpodobně do značné míry pokrývá své běžné výdaje. Jednotlivci mohou prodávat zemědělské přebytky.

Od konce roku 2017 jsou na KLDLDR uvaleny drastické sankce OSN, US, EU i některých dalších zemí v důsledku pokračování jaderného programu. Země má zakázán vývoz většiny surovin a zejména černého uhlí, které tvořilo páteř jejího vývozu. Kromě potravin je zakázán dovoz většiny zboží. Silně omezen je dovoz ropných produktů (500 tis. barelů za rok). Ke konci roku 2019 měly všechny země vypovědět severokorejské pracovníky, kteří v zahraničí pracovali a odváděli většinu své mzdy státu.

KLDLDR se musela přizpůsobit sankčnímu režimu, který má silný vliv na ekonomiku země. KLDLDR různými způsoby a technikami sankce obchází. Dá se odhadovat, že objemy dovozů a vývozů se započtením obcházení sankcí se blíží stavu, který byl před sankčním režimem. Nehledě na snahy OSN a zejména US o posílení kontroly nad dodržováním sankcí se dá předpokládat, že KLDLDR bude i nadále sankce úspěšně obcházet. V tom má navíc dva silné spojence - Čínu a Rusko, kteří sice v závěru roku 2017 v RB OSN hlasovali za současnou podobu sankcí kvůli bezpečnostním hrozbám plynoucím z jaderného programu KLDLDR, zároveň však nemají zájem na tom, aby se v důsledku ekonomického ohrožení režim KLDLDR destabilizoval a tím byla vytvořena nebezpečná situace na Korejském poloostrově. Režim zároveň posiluje dlouhodobou politiku spoléhání se na vlastní síly v oblasti ekonomiky, zejména v oblasti potravin se však bez významných dovozů neobejde. Zároveň potřebuje vývozem získat prostředky na zaplacení dovozů.

Od začátku roku 2020 došlo v ekonomice k významné změně situace v souvislosti s pandemií Covid-19. Byla zcela zastavena veškerá doprava do a ze země, tím i dovoz a vývoz. Došlo k výpadku významného zdroje příjmů v podobě čínských turistů. Dovoz zboží se začíná obnovovat až v květnu 2020 a není jisté, jak se situace dále vyvine. Kromě legálního obchodu se pravděpodobně nerealizuje ani obcházení sankcí. Delší trvání této situace bude mít na ekonomiku mnohem větší dopad, než zavedení sankcí.

OSN odhaduje, že více než 10 z 25 milionů obyvatel potřebuje potravinovou pomoc v důsledku nedostatečné nebo nevyvážené stravy. Odhady výkonu zemědělství země se různí. Jisté však je, že KLDLDR není ani zdaleka soběstačná v této oblasti, z velké části z důvodu neefektivity výroby v sektoru v důsledku nedostatečné mechanizace, nedostatku hnojiv i zastaralých postupů.

1.4 Veřejné finance, státní rozpočet - příjmy, výdaje, saldo za posledních 5 let

Státní rozpočet každoročně schvaluje Nejvyšší lidové shromáždění na svém jarním zasedání (už jenom fakt schvalování rozpočtu na běžící kalendářní rok v dubnu dokazuje jiný než ekonomický smysl této činnosti). Rozpočet je naplánován ministerstvem financí v koordinaci se Státní plánovací komisí. Státní rozpočet je důležitým nástrojem plánované ekonomiky. Hlavní výdaje státního rozpočtu směřují do vojenské oblasti, sociálně-kulturní oblasti a do zajištění fungování ekonomiky.

Státní rozpočet, stejně jako jiné ekonomické a statistické údaje, není zveřejňován. Publikovány jsou jenom některé nekonzistentní údaje.

Pro rok 2020 bylo přiděleno pro sektor ekonomiky 47,8% z výdajů státního rozpočtu, pro sektor obrany to je 15,9%. Tento podíl koresponduje s předchozími lety. Nejvyššího růstu by měly doznat výdaje na oblast zdravotnictví (zejména v souvislosti s pandemií) a na oblast vědy a techniky (priorita pro KČU).

Od roku 2008 rozpočtové výdaje pravidelně převyšují příjmy. Na rok 2020 je plánován schodek rozpočtu ve výši 1,8%. Není jasné, jak je schodek financován, když si KLDLDR nemůže půjčovat na vnějších trzích. Vysvětlení může být několik: může být pokrýván ilegálními operacemi (porušování sankcí), reálně dosažené příjmy mohou být vyšší, nebo mohou růst příjmy z nestátní části ekonomiky, která by měla být efektivnější.

1.5 Platební bilance (běžný, kapitálový, finanční účet), devizové rezervy (za posledních 5 let), veřejný dluh vůči HDP, zahraniční zadluženost, dluhová služba

Údaje týkající se platební bilance a devizových rezerv nejsou zveřejňovány a nelze je nijak odvodit.

1.6 Bankovní systém (hlavní banky a pojišťovny)

Bankovní sektor v KLDLDR není principiálním zdrojem kapitálu pro rozvoj ekonomiky, protože socialisticky plánované hospodářství je založeno na systému subvencí z centrálně řízených zdrojů. Nicméně bankovní sektor hraje důležitou roli, protože centrální banka je pověřena tiskem peněz a s tím spojenou kontrolou oběhu místní měny. Bankovní systém KLDLDR pracuje jako monobankovní, protože Central Bank of DPRK plní nejen funkci centrální banky, ale provádí i bankovní podnikání společně s komerčními bankami tím, že poskytuje úvěry podnikům a přijímá depozita od fyzických i právnických osob. Centrální banka rovněž vydává předplacené karty označované jako Jonsong, které lze využívat k platbě ve vybraných obchodech.

V roce 1984 vstoupil v platnost Joint-Venture Act, který povolil zakládání společných bankovních ústavů mezi KLDLDR a korejskými rezidenty v zahraničí.

Mezi nejdůležitější bankovní instituce a pojišťovny v KLDLDR patří:

- **státní banky:** Central Bank of DPRK, Changwang Credit Bank, Credit bank of Korea, Foreign Trade Bank of DPRK, International Industrial Development Bank, Korea Daesong Bank, Koryo Bank, Kumgang Bank
- **společné banky:** Korea Commercial Bank, Korea Joint Financial Co., Korea Joint Venture Bank, Korea Nagwon Joint Financial Co., Korea Rakwon Joint Banking Co., Korea United Development Bank
- **banky se zahraniční účastí:** Daesong Credit Development Bank, Golden Triangle Bank
- **pojišťovny:** State Insurance Bureau, Korea National Insurance Co. (známá rovněž jako Korea Foreign Insurance Co.), Korea International Insurance Co., Korea Mannyon Insurance Co.

Problémem v oblasti pojišťovnictví jsou nyní i sankční opatření. K 31. 3. 2016 EU mezi subjekty sankcí vůči KLDLDR přidala pojišťovnu Korea National Insurance Corporation (KNIC), ze které do té doby na seznamu figurovala pouze její pobočka v Hamburku. V odůvodnění stojí, že KNIC „vytváří podstatné příjmy v cizí měně, jež by mohly přispět k programům KLDLDR souvisejícím s jadernými zbraněmi, s balistickými raketami nebo s jinými zbraněmi hromadného ničení. Kromě toho je sídlo KNIC v Pchjongjangu napojeno na kancelář 39 Korejské strany pracujících, jež je označeným subjektem.“

Mezi nová opatření patří další kritéria, podle nichž jsou na sankční seznam zařazovány i zákazy týkající se udržování korespondenčních bankovních vztahů a společných podniků s bankami a subjekty s vazbami na Severní Koreu. Účty Severokorejců zmrazily v souladu s uplatňovanými zpřísněnými sankcemi vůči KLDLDR i čínské banky, vč. největší Čínské průmyslové a obchodní banky (Industrial and Commercial Bank of China – ICBC). Zastaveny jsou i všechny transfery v zahraničních měnách přicházející či odcházející na účty se severokorejskými jmény.

1.7 Daňový systém

Všechny přímé daně byly v KLDK zrušeny v roce 1974. Výsledkem je, že obyvatelé KLDK jsou o to více přímo závislí na vládních službách. Vláda ale vybírá daň z obrátu ze všech transakcí mezi výrobcí a prodejci. Poplatkům také podléhají farmáři za osivo, hnojiva, vodu na zavlažování a vybavení. Spotřebitelé platí daň za vodu a další „komfort“. Není jasné, kolik odvádí oficiálně ze své sklizně státu zemědělská družstva, tento údaj neexistuje, ale převládá názor, že je patrně pevně stanoveno množství plodin, které v družstvu po žních připadne členům a jejich rodinným příslušníkům, a „zbytek“ se odvede do státních zdrojů. Odvodu jsou podřízeni i soukromí pěstovatelé zemědělských plodin na pozemcích kolem svých obydlí.

Všichni zahraniční investoři jsou subjekty platby daní z příjmu, obrátu, vlastnictví a místních daní. Ve čtyřech speciálních ekonomických zónách ustanovených vládou jsou podnikové daně ve výši 14 %. Pro společnosti, přinášející moderní technologie, výstavbu infrastruktury či podílející se rozvoji lehkého průmyslu, je tato daň 10 %.

2. Zahraniční obchod a investice

Zahraniční obchod KLDLDR se v posledních letech přeorientoval především na obchodní výměnu s ČLR, která je však výrazně kvalitativně nevyrovnaná a i v rámci vedení KLDLDR má tato jednostranná závislost patrně své odpůrce. Nicméně KLDLDR není schopna svůj obchod diverzifikovat. Podíl Číny na ZO KLDLDR tak v roce 2019 představoval přibližně 95 %. KLDLDR se i přes dílčí úspěchy exportu výrobků s vyšší přidanou hodnotou z důvodu zaostalého hospodářství nadále orientuje především na export uhlí a železných rud. Vzhledem k rozsahově nejsilnějšímu sankčnímu režimu v dějinách se KLDLDR uchýlila ke zdokonalování metod ilegálního exportu a naopak stejným způsobem získává tolik potřebné ropné zdroje. V ostatních oblastech je však Kimovým přáním učinit KLDLDR co nejvíce nezávislou a soběstačnou v souladu s režimní ideologií a propagandou.

Obchodní „výměna“ s KR existovala v podstatě jen ve formě společného průmyslového komplexu Kaesong, kde KLDLDR poskytovala pozemky a levnou pracovní sílu, byť do KLDLDR nesměřovalo žádné zboží tam vyrobené. KR však průmyslovou zónu v únoru 2016 uzavřela (jednalo se o jednostranné opatření KR přijaté v reakci na jaderný test a test rakety dlouhého doletu, které KLDLDR provedla na začátku r. 2016).

V současné době jsou veškeré hlavní oblasti exportu limitovány či zcela zakázány sankcemi. Ty však čínští pašeráci v pohraničních oblastech díky politicky motivované laxnosti autorit mohou obcházet a pokračovat tak ve výkupu a prodeji sankcionovaného zboží.

Podkapitoly:

- 2.1. [Obchodní bilance za posledních 5 let – vývoz, dovoz, saldo](#)
- 2.2. [Teritoriální struktura – postavení v \(k\) EU](#)
- 2.3. [Komoditní struktura](#)
- 2.4. [Zóny volného obchodu \(VT parky, investiční zóny\)](#)
- 2.5. [Investice - přímé zahraniční investice v teritoriu \(odvětvová a teritoriální struktura\)](#)
- 2.6. [Investice - podmínky vstupu zahraničního kapitálu \(omezení, pobídky pro investory\)](#)

2.1 Obchodní bilance za posledních 5 let – vývoz, dovoz, saldo

Zahraniční obchod KLDLDR (v miliardách USD)					
	2015	2016	2017	2018	2019
Export	2,7	2,82	1,77	0,24	0,26
Import	3,56	3,71	3,78	2,6	3,0
Saldo	-0,86	-0,89	-2,01	-2,36	-2,74

Obrat	6,25	6,53	5,55	2,84	3,26
-------	------	------	------	------	------

Zdroj: Bank of Korea

2.2 Teritoriální struktura – postavení v (k) EU

Přibližně 95% obchodní výměny realizuje KLDK s Čínou. Tento poměr platí pro vývoz i dovoz.

Po zavedení současného sankčního režimu koncem roku 2017 je obchodní výměna s ČS EU marginální.

2.3 Komoditní struktura

Komoditní struktura vývozu a dovozu byla silně ovlivněna po zavedení sankcí koncem roku 2017.

Sankce nepovolují např. vývoz černého uhlí, které bylo hlavní položkou vývozu KLDK, podobně jako i vývoz oděvů, mořských živočichů. Naopak sankcemi byl silně omezen dovoz ropných produktů.

V současné době patří mezi největší položky dovozu potraviny a ropné produkty (i po omezení množství), dále též textil (látky) a hnojiva.

Vývoz je po zavedení sankcí silně omezen (snížil se téměř 10-násobně). Mezi největší položky patří hodiny, paruky, umělé řasy, některé nesankcionované suroviny - ferrosilikáty, molybden, wolfram.

Reálně je však sankční režim obcházen, zejména dovozem ropných produktů několika násobně převyšujícím povolené množství. Rovněž v porušování sankcí se vyváží černé uhlí, písky a štěrky, oděvy a další.

2.4 Zóny volného obchodu (VT parky, investiční zóny)

V KLDK v současné době formálně existuje na 26 zvláštních ekonomických zón. Mezi nejznámější a neúspěšnější z nich patří průmyslový komplex Kaesong na hranicích s Jižní Koreou a nejstarší zvláštní ekonomická zóna Rason. Ostatní zóny jsou spíše menší a nedaří se jim příliš lákat zahraniční investory. O ne příliš velké úspěšnosti těchto projektů svědčí skutečnost, že i komplex Kaesong je od února 2016 opětovně uzavřen a rozvoj zóny Rason od roku 2013 stagnuje. V současné době je logicky zájem o rozvoj těchto zón u hranic s Čínou, kde se soustřeďuje ekonomická aktivita.

Průmyslový komplex Kaesong

Průmyslový komplex Kaesong (KIC – Kaesong Industrial Complex) byl otevřen v roce 2004 přímo u demilitarizované zóny na území KLDK. V r. 2012 zde 123 společností z KR zaměstnávalo 53 507 severokorejských dělníků a bylo vyprodukováno zboží v hodnotě 470 mil. USD. Kapacita KIC s ohledem na rozlohu a předpřipravenou infrastrukturu je dvakrát až třikrát větší, bouřlivý rozvoj se však z důvodu ochlazení vztahů zpomalil. V únoru 2016 byl KIC uzavřen, jako reakce KR na jaderné a balistické testy KLDK.

Produkty vyráběné v KIC byly rozmanité: oblečení a textil (71 společností), kuchyňské příslušenství (4 společnosti), automobilové součástky (2 společnosti), polovodiče (2 společnosti), kazety do tiskáren (1 společnost) atd. KR a KLDLDR se snažily přilákat do této zóny i další zahraniční investory. Za tímto účelem bylo v roce 2014 v rámci Administrativní agentury KIC otevřeno Centrum pro podporu zahraničních investic s cílem propagovat KIC a poskytovat konzultační služby potenciálním zahraničním investorům.

KIC byl pro KR (a rovněž USA) politicky poněkud sporným projektem, který na jedné straně pomáhá udržet stabilitu na Korejském poloostrově, ale na straně druhé je nezanedbatelným zdrojem příjmů pro režim KLDLDR (za rok 2015 se mělo jednat o 120 mil. USD). Jedná se o peníze vyplácené na mzdy, ty však firmy platily přímo státu, který si už řeší odměňování zaměstnanců po svém.

Zvláštní ekonomická zóna Rason

Nejstarší severokorejská speciální ekonomická zóna Rason umístěná v severovýchodní části KLDLDR (města Rajin a Sonbong) poblíž hranic s Čínou a Ruskem byla založena v roce 1991. Během pětadvaceti let své existence však zóna v zásadě nepřilákala žádné významné investice v důsledku nedostatečného zájmu soukromých subjektů a chybějící významnější podpory vedení KLDLDR. Základní příčina neúspěchu na rozdíl od rychle se rozvíjejících zón v Číně byla v tom, že v ČLR byla uskutečněna řada dalších ekonomických reforem, zatímco v KLDLDR byly nabídnuty jen menší daně a levná pracovní síla. Spíše ze strategických důvodů o zónu začaly projevovat zájem ruské a čínské společnosti, které si dlouhodobě pronajaly dva z pěti přístavních mol a začaly masivněji investovat do dopravní infrastruktury. Získaly tak nejen celoročně využitelný přístav, ale Čína navíc ještě přístup k Japonskému moři, který je součástí ambiciózního čínského plánu při rozvoji provincie Jilin. Číně to dává velkou příležitost k rozvoji této méně rozvinuté severovýchodní oblasti, hlavně díky očekávanému růstu obchodu s Japonskem. Rozvoj transportních možností mezi severokorejskou zónou Rason a čínskou provincií Jilin včetně několika kroků k zabezpečení energetických dodávek do této oblasti indikují vážný zájem ČLR.

V září 2013 došlo ke zprovoznění železniční trati mezi RF (město Chasan), zónou Rason a severokorejským přístavem Rajin. Podle společného korejsko-ruského projektu bude RF využívat železnici a přístav pro přepravu ruského uhlí do ČLR. Ke změně původního projektu došlo poté, co KR odstoupila od záměru přepravovat kontejnery z KR do Rajinu a následně po železnici do Ruska a Evropy.

Od roku 2013 však další rozvoj zóny opět stagnuje. V zóně Rason působilo koncem roku 2015 na 129 zahraničních firem. Během roku 2014 se však podmínky působení firem v zóně Rason výrazně zhoršily (zprůsněné kontroly na hranicích, omezení prodeje benzínu a dodávek elektřiny) a v prosinci 2015 byl i zaveden poplatek za vstup do zóny.

Další zvláštní ekonomické zóny

KLDLDR se snaží rozšířit počet zvláštních ekonomických zón (ZEZ) o Nampo (přístav cca 60 km od Pchjongjangu), Haeju (jih) a Sinuiju (provincie Severní Pyongan). Tyto projekty však zatím nebyly plně realizovány.

Nedošlo ani k velkému pokroku v budování již předtím uzákoněných dvou ZEZ společně s Čínou na ostrovech v ústí hraniční řeky Yalu (v okolí měst Dandong – ČLR – a Sinuiju v KLDLDR). Pohraniční obchodní zóna Guomenwan v Dandongu byla přes její dokončení již o dva roky dříve otevřena až v říjnu 2015. Jejím účelem má být podpora obchodu KLDLDR s Čínou žijícími do 20 km od hranic prostřednictvím snížení cel na nízkoobjemové obchody. V zóně Sinuiju Čína postavila koncem roku 2014 most přes řeku Jalu, nicméně KLDLDR nebyla pro nový hraniční přechod stále schopná vybudovat potřebnou související administrativní a dopravní infrastrukturu (výstavba započala až začátkem roku 2020).

V roce 2014 byla vyhlášena zvláštní ekonomická zóna Wonsan – Mt. Kumgang na jihovýchodě KLDK. Jedná se o jediný projekt tohoto typu, který oficiálně navštívil i vůdce Kim Čong-un. Zóna je zaměřená na cestovní ruch. Začátkem roku 2015 byla založena korporace pro rozvoj zóny Wonsan, jejímž účelem je lákat do zóny zahraniční investice. Cíl KLDK přilákat do zóny milion turistů ročně a do roku 2020 zvýšit tento počet na dva miliony však nebyl vzhledem k podmínkám stanoveným KLDK realizován. Většimu přílivu turistů z KR brání rovněž sankční režim, zejména sankce týkající se finančních převodů.

V roce 2015 byly dále vyhlášeny Zvláštní zóna pro mezinárodní cestovní ruch Mubong v obci Samjiyon (asi 37 km od hory Paektu) a ekonomická zóna Kyongwon v Ryudasom-ri poblíž hranic s Čínou (Hunchun), z nichž ovšem ani jedna doposud nejeví známky fungování.

Problémy jasně převažují nad úspěchy v této sféře a vše je způsobeno neochotou vedení KLDK otevřít ekonomiku investicím na základě mezinárodně platných principů, a nikoliv jejich vlastních, které nepředstavují skutečnou ochranu zahraničních (ani čínských!) investic.

2.5 Investice - přímé zahraniční investice v teritoriu (odvětvová a teritoriální struktura)

Investiční klima je nepříznivé a riskantní, o čemž výmluvně svědčí Index ekonomické svobody, uveřejňovaný pravidelně think-tankem Heritage Foundation. V něm se KLDK v roce 2016 opětovně umístila na posledním 178. místě ve světě. Investice v KLDK je zatím riskantním podnikem, relativně zajímavý by mohl být barterový obchod, outsourcing v oblasti služeb, jako je programování, tvorba databází, vývoj softwaru, animátorská studia atp. Nicméně jakýkoliv druh podnikání je nadále vysoce rizikový. KLDK ve snaze přilákat zahraniční kapitál provedla několik legislativních změn, ale vynutitelnost práva za stávajících podmínek by mohla být pro soukromého investora neřešitelným problémem. Nejistotu ještě zvyšuje pokračující klima militarizované a centrálně plánované ekonomiky. V současné době jsou navíc investice značně komplikované zpřísněnými mezinárodními sankcemi, přijatými vůči KLDK do konce roku 2017.

2.6 Investice - podmínky vstupu zahraničního kapitálu (omezení, pobídky pro investory)

KLDK přijala v r. 1984 první zákon o společných podnicích, který otevřel cestu zahraničním investorům. Tento zákon byl aktualizován v roce 1991. Legislativní předpis je založen na čínském modelu včetně daňových a jiných úlev pro zahraniční investory. V roce 2004 byla založena obchodní komora (Chamber of Commerce), která spravuje zahraniční obchod. Od té doby KLDK přijala již cca 60 zákonů a nařízení usnadňujících příliv zahraničních investic a vytvořila i zvláštní administrativní zóny (Free Trade District Act). V těchto zónách je nabízeno nižší zdanění. V březnu 2012 vláda KLDK odsouhlasila dodatky k zákonu o zahraničních investicích, který částečně vyslyšel kritiku původního zákona.

V roce 2020 v zemi působí minimální počet zahraničních investorů, nejvýznamnějším je egyptský Orascom který za značně netransparentních podmínek investoval do mobilní telekomunikační sítě v zemi.

Občanům i dalším entitám z EU byly investice do KLDK přímo zakázány autonomními opatřeními EU, přijmutými nad rámec transpozice opatření stanovených v rámci rezoluce RB OSN č. 2270 (2016).

[Znění jednotlivých zákonů v oblasti investování a zakládání podniků se zahraniční účastí.](#)

3. Vztahy země s EU

EU pokračuje ve vztahu ke KLDR v politice „critical engagement“ prostřednictvím podpory:

- míru a bezpečnosti na Korejském poloostrově
- dialogu s USA
- nešíření jaderných zbraní
- lidských práv

EU podporuje mezinárodní úsilí směřující k zajištění míru a stability na Korejském poloostrově, a to prostřednictvím dialogu zainteresovaných stran. EU poskytuje zemi humanitární pomoc prostřednictvím svých European Union Programme Support Units (EUPS), kterých v KLDR působí celkem 6. EU také apeluje na dodržování lidských práv v zemi a v současné době uplatňuje vůči KLDR omezující opatření cílící k ukončení dalšího vývoje jaderných zbraní. Humanitární oblast poskytuje prostor pro angažmá českých firem.

ČR spolu se zeměmi EU podporuje pokračování dialogu mezi USA a KLDR za účelem vytvoření dlouhodobého míru na Korejském poloostrově a pokroku v otázce denuklearizace. Tento vývoj by vedl k postupnému uvolňování sankčního režimu RB OSN, což by vytvořilo větší prostor pro české obchodní aktivity v KLDR.

Podkapitoly:

- 3.1. [Zastoupení EU v zemi](#)
- 3.2. [Obchodní vztahy země s EU](#)
- 3.3. [Poskytování rozvojových fondů a nástrojů EU](#)

3.1 Zastoupení EU v zemi

EU v zemi nemá zastoupení. Z členských států EU mají v Pchjongjangu své zastupitelské úřady Bulharsko, Česká republika, Německo, Polsko, Rumunsko a Švédsko, které se střídají v půlročních intervalech ve vedení místního předsednictví EU. Velvyslanectví ČS EU úzce spolupracují se zastoupením UK. V zemi působí i zájmová kancelář FR.

3.2 Obchodní vztahy země s EU

Největším dlouhodobým obchodním partnerem KLDR je v rámci zemí EU Německo. V roce 2015 exportovalo do KLDR zboží v hodnotě 7,299 mil. EUR a importovalo zboží v hodnotě 4,745 mil. EUR. Nutno říci, že oproti roku 2012 se jedná o značné snížení objemu obchodu – tehdejší vývozy Německa byly ve výši 19,65 mil. EUR a dovozy 12,05 mil. EUR (údaje statistického úřadu DE).

EU z KLDR dovážela především stroje a přepravní zařízení (v roce 2015 v hodnotě 5 mil. EUR) a chemikálie a příbuzné výrobky (4 mil. EUR), přičemž některé položky měly velmi pravděpodobně původ v průmyslové zóně Kaesong. EU exportovala chemikálie a příbuzné výrobky (6 mil. EUR), stroje a přepravní zařízení (5 mil. EUR), potraviny a živá zvířata (2 mil. EUR), spotřební zboží (2 mil. EUR) a nápoje a tabák (2 mil. EUR).

Po zavedení sankcí koncem roku 2017 se obchodní výměna KLDR s EU omezila na marginální minimum, řádově v objemu statisíců EUR. V obchodech pro cizince ve hlavním městě je možné nakoupit některé potravinové výrobky ze zemí EU, zejména Německa. U tohoto zboží se pravděpodobně jedná spíše o reexporty z Číny, než přímý obchod.

3.3 Poskytování rozvojových fondů a nástrojů EU

EU poskytuje KLDK od roku 1995 humanitární a potravinovou pomoc. Většina projektů, které v současnosti (pod hlavičkou Evropské komise) financuje, je zaměřena na potravinovou bezpečnost, zdraví, vodu a asanaci, s primárním zacílením na nejzranitelnější část populace KLDK. Projekty vykonávají partneři EU, z nichž někteří mají v KLDK svá zastoupení. Vedle EU v zemi mají vlastní rozvojové a humanitární projekty i některé členské státy EU. Rozpočet jednotek EUPS se na každý rok pohybuje v řádu desítek milionů EUR.

4. Obchodní a ekonomická spolupráce s ČR

Vzájemný obchodní obrat se v posledních letech výrazně snížil. Hlavní příčinou je insolvence severokorejských partnerů, mizivá koupěschopnost obyvatelstva, špatné zkušenosti s plněním závazků, konkurence laciných výrobků ze sousední Číny a od roku 2017 i mezinárodní sankce vůči KLDK. V případě ČR je navíc důležitým negativním faktorem nepojistitelnost vývozů do KLDK.

Podkapitoly:

- 4.1. [Bilance vzájemné obchodní výměny za posledních 5 let](#)
- 4.2. [10 nejvýznamnějších položek českého vývozu/dovozu](#)
- 4.3. [Vzájemná výměna v oblasti služeb](#)
- 4.4. [České investice v teritoriu: Firmy a joint-ventures ve vzájemném obchodu a v ostatních oblastech ekonomické spolupráce](#)
- 4.5. [Smluvní základna mezi oběma státy](#)
- 4.6. [Zahraniční rozvojová spolupráce](#)

4.1 Bilance vzájemné obchodní výměny za posledních 5 let

Obchodní výměna ČR – KLDK (v tis. USD)

				v tis.
	Vývoz	Dovoz	Obrat	Saldo
	USD	USD	USD	USD
2015	7	230	237	-223
2016	5	125	130	-120
2017	36	771	1037	-735
2018	1	15	16	-14
2019	0	65	65	-65

4.2 10 nejvýznamnějších položek českého vývozu/dovozu

Hlavní položky dovozu: integrované obvody, počítačové součástky, tkalcovské stavy, drobný textil a tkaniny, kovové výrobky (z válcované oceli), automobily, telefony, chemické výrobky a chemikálie (lysin, estery, soli, kopolymery, polyacetaly, polyethyleny, polovodiče, tavená magnézie).

Hlavní položky vývozu: mechanické výrobky, kotle, nářadí (vrtačky, frézy), TV, obuv, autobusy, tramvaje, traktory, květinářské výrobky, hygienické výrobky, alkohol

Ve statistice je započteno i zboží a materiál zasláný na Velvyslanectví ČR v KLDK.

4.3 Vzájemná výměna v oblasti služeb

Podle informací ZÚ vzájemná výměna služeb neexistuje.

4.4 České investice v teritoriu: Firmy a joint-ventures ve vzájemném obchodu a v ostatních oblastech ekonomické spolupráce

ČR nemá v KLDK žádné investice ani joint-ventures.

4.5 Smluvní základna mezi oběma státy

- Dohoda o kulturní spolupráci mezi vládou Československé republiky a vládou Korejské lidově demokratické republiky (Praha, 23. 6. 1956)
- Smlouva mezi Československou socialistickou republikou a Korejskou lidově demokratickou republikou o vzájemné právní pomoci ve věcech občanských, rodinných a trestních (Pyongyang, 11. 9. 1988)
- Konzulární úmluva mezi Československou socialistickou republikou a Korejskou lidově demokratickou republikou (Pyongyang, 11. 9. 1988)
- Dohoda mezi vládou České republiky a vládou Korejské lidově demokratické republiky o sukcesi do dvoustranných smluv sjednaná výměnou nót (Praha, 11. 9. 1998)

Smlouvy obchodně ekonomického charakteru

- Dohoda o poskytnutí hospodářské a technické pomoci Československou republikou Korejské lidově demokratické republice v letech 1954–1960. (Praha, 21. 12. 1954)
- Dohoda mezi vládou Československé republiky a vládou Korejské lidově demokratické republiky o vzájemném poskytnutí úvěru na platy neobchodní povahy a o způsobu provádění těchto platů. (Praha, 21. 12. 1954)
- Úvěrová dohoda mezi Československou republikou a Korejskou lidově demokratickou republikou. (Praha, 21. 12. 1954)
- Dodatkový protokol mezi Československou republikou a Korejskou lidově demokratickou republikou k Úvěrové dohodě mezi Československou republikou a Korejskou lidově demokratickou republikou ze dne 21. prosince 1954 (Praha, 23. 6. 1956)
- Dodatkový protokol mezi Československou republikou a Korejskou lidově demokratickou republikou k Dohodě o poskytnutí hospodářské a technické pomoci Československou republikou Korejské lidově demokratické republice v letech 1954–1960 ze dne 21. prosince 1954 (Praha, 23. 6. 1956)
- II. Dodatkový protokol mezi vládou Československé republiky a vládou Korejské lidově demokratické republiky k

Dohodě o poskytnutí hospodářské a technické pomoci Československou republikou Korejské lidově demokratické republice v letech 1954–1960 (Praha, 27. 2. 1959)

- III. Dodatkový protokol k Dohodě o poskytnutí hospodářské a technické pomoci Československou republikou Korejské lidově demokratické republice v letech 1954–1960 ze dne 21. prosince 1954 (Praha, 5. 4. 1961)
- Dohoda mezi vládou Československé socialistické republiky a vládou Korejské lidově demokratické republiky o poskytnutí likvidačního úvěru (Praha, 20. 8. 1962)
- II. Dodatkový protokol k Úvěrové dohodě mezi Československou republikou a Korejskou lidově demokratickou republikou ze dne 21. prosince 1954 pozměněné Dodatkovým protokolem mezi Československou republikou a Korejskou lidově demokratickou republikou ze dne 23. června 1956 (Praha, 20. 8. 1962)
- Dodatkový protokol k Dohodě o poskytnutí hospodářské a technické pomoci Československou republikou Korejské lidově demokratické republice v letech 1954–1960 ze dne 21. prosince 1954 (Praha, 22. 6. 1973)
- Dohoda mezi vládou Československé socialistické republiky a vládou Korejské lidově demokratické republiky o poskytnutí úvěru Československou socialistickou republikou Korejské lidově demokratické republice (Praha, 22. 6. 1973)
- Dodatek k Dohodě mezi vládou Československé socialistické republiky a vládou Korejské lidově demokratické republiky o poskytnutí úvěru Československou socialistickou republikou Korejské lidově demokratické republice ze dne 22. června 1973 (Praha, 7. 4. 1978)
- Obchodní dohoda mezi vládou České a Slovenské Federativní republiky a vládou Korejské lidově demokratické republiky (Praha, 1. 11. 1990)
- Protokol mezi vládou České a Slovenské Federativní republiky a vládou Korejské lidově demokratické republiky o výměně zboží, služeb a plateb na rok 1991 (Praha, 19. 3. 1991)
- Dodatek k Obchodní dohodě mezi vládou České a Slovenské Federativní republiky a vládou Korejské lidově demokratické republiky ze dne 1. listopadu 1990 (Praha, 18. 5. 1992)
- Dohoda mezi vládou České republiky a vládou Korejské lidově demokratické republiky o podpoře a vzájemné ochraně investic (Pchjongjang, 27. 2. 1998)
- Dohoda mezi vládou České republiky a vládou Korejské lidově demokratické republiky o leteckých službách (Pchjongjang, 8. 4. 2004)
- Smlouva mezi vládou České republiky a vládou Korejské lidově demokratické republiky o zamezení dvojímu zdanění a zabránění daňovému úniku v oboru daní z příjmu a z majetku (Praha, 2. 3. 2005) – smlouva vstoupila v platnost dne 7. 12. 2005.

4.6 Zahraniční rozvojová spolupráce

ČR v současnosti neposkytuje (i v souladu s dohodami v rámci EU) **žádnou rozvojovou pomoc** KLDŘ.

Největším poskytovatelem **humanitární pomoci** jsou OSN a EU, a to přímo prostřednictvím relevantních humanitárních organizací.

V r. 2000 a 2002 ČR poskytla humanitární pomoc ve výši 20 tisíc USD, která byla realizována formou dodávky sazenic ovocných stromů a vinné révy. V roce 2002 byla KLDŘ poskytnuta humanitární pomoc formou dodávky chirurgických nástrojů v hodnotě 250 000 Kč. V r. 2004 byla v souvislosti s explozí vlaku a zničením města Ryongčchon poskytnuta KLDŘ humanitární pomoc ve výši 100 000 USD (léky a vybavení pro školu). V roce 2007 byla po srpnových povodních poskytnuta prostřednictvím Mezinárodní federace červeného kříže a červeného půlměsíce humanitární pomoc ve výši 25 000 USD na nákup léků. V r. 2008 byla poskytnuta poměrně masivní humanitární pomoc v hodnotě 3 mil. CZK formou dodávky 45 000 ks jabloňových odnoží do okresu Ončchon (cca 100 km JZ od Pchjongjangu). V letech 2013–2015 byl na této farmě realizován malý lokální projekt v hodnotě 200 000 Kč/rok. V r. 2013 a 2014 ČR poskytla po 200 tis. Kč na zkvalitnění produkce ovocných stromů. Projekt na r. 2015, rovněž v objemu 200 000 Kč, se zaměřil na výrobu, resp. opravu betonových podpůrných sloupků sloužících k fixaci stromů a výrobu betonových cihel pro budovaný zavlažovací systém ovocnářské farmy v Ončchonu. V r. 2016 však nebyl přes iniciativu CZ strany žádný projekt schválen (korejská strana

nedodala potřebné podklady).

V letech 2001–2010 ČR poskytovala KLDK v rámci pomoci rozvojovým zemím vládní stipendia. V roce 2010 však KLDK bez řádného vysvětlení nabízená vládní stipendia odmítla a v letech 2011 a 2012 (z tohoto důvodu, ale i kvůli snížení disponibilních prostředků na tento účel) nebylo KLDK do roku 2015 nabídnuto žádné stipendium. Na akademický rok 2015/2016 byla KLDK nabídnuta kvóta 2 vládních stipendijních míst, ale KLDK nominovala studenty na obory, které jsou embargované. Nakonec stipendia nebyla využita a poté již nebyla KLDK nabízena.

Na základě dohody ministerstev školství obou zemí ČR každý rok nabízí KLDK 4 místa na Letní škole slovanských studií (LŠSS) a KLDK 4 místa na měsíční pobyt pro české studenty a profesory na Kim Ir-senově universitě v Pchjongjangu. Od r. 2014 nebyli severokorejskou stranou na LŠSS nominováni žádní účastníci.

5. Mapa oborových příležitostí - perspektivní položky českého exportu

Vzhledem k existenci sankčního režimu a jiných překážek v obchodování je sestavování mapy oborových příležitostí bezpředmětné.

Podkapitoly:

5.1. [Nejperspektivnější položky pro český export, odvětví pro investice, privatizační a rozvojové projekty](#)

5.2. [Kalendář akcí](#)

5.1 Nejperspektivnější položky pro český export, odvětví pro investice, privatizační a rozvojové projekty

Ze strany KLDK je obvykle deklarován zájem o dodávky starších repasovaných prostředků veřejné dopravy (především tramvaje), energetického zařízení, zařízení pro hutní průmysl, manipulační a balicí techniky, potravinářských strojů a zařízení, zemědělské techniky. Vzhledem k významu těžby uhlí pro severokorejskou ekonomiku by uplatnění našla důlní zařízení a zejména pumpy na odčerpávání vody. ZÚ zaznamenal snahu o dovoz několika kusů autobusu SOR, ale vzhledem k zamýšlené *ču-čche* metodě jejich masového montování (u případných větších dodávek) až zde v KLDK to nelze doporučit. V posledním období ZÚ zaregistroval zájem o dovoz malého pivovaru (již realizováno, pivovar instalován v Rajinu) a zařízení pro pekárny.

S ohledem na dřívější charakter dodávek z ČR by bylo možné rovněž uvažovat o dodávkách repasovaných vozů metra, obnově dříve dodaných zařízení pro energetiku, metalurgii, strojírenských kapacit včetně zařízení pro výrobu obráběcí techniky apod. (závod v Huichonu na obráběcí stroje, cementárny v Chonnen, železárny v Hwanghae, válcovny trub a neželezných kovů, zařízení pro vodní elektrárny). Severokorejská strana má dále zájem o dovoz potravin (pivo) a spotřebního zboží (kosmetiky) apod. Celkově je šíře obchodovatelných produktů omezoována sankcemi RB OSN, prostor pro realizaci obchodu je tedy minimální.

Zvýšení vzájemné obchodní výměny však vedle politické situace brání také nedostatek devizových prostředků na severokorejské straně a špatná platební morálka. Poskytnutí úvěru ze strany ČR je fakticky znemožněno zařazením KLDK do skupiny 7 (nepojistitelných zemí) z hlediska klasifikace EGAP.

5.2 Kalendář akcí

Ve hlavním městě Pchjongjangu se každoročně konají jarní a podzimní mezinárodní veletrhy, kde je většinou vystavováno spotřební zboží. Veletrhu se ze zahraničí účastní zejména čínské firmy, výjimečně i jiné (v r. 2019 Indonésie).

6. Základní podmínky pro uplatnění českého zboží na trhu

© Zastupitelský úřad ČR Pchjongjang (Korejská lidově demokratická republika)

Podkapitoly:

- 6.1. Vstup na trh: distribuční a prodejní kanály, využívání místních zástupců, další faktory ovlivňující prodej
- 6.2. Dovošní podmínky a dokumenty, celní systém, kontrola vývozu, ochrana domácího trhu
- 6.3. Podmínky pro zřízení kanceláře, reprezentace, společného podniku
- 6.4. Požadavky na propagaci, marketing, reklamu (využití HSP), významné veletrhy a výstavy v teritoriu
- 6.5. Problematika ochrany duševního vlastnictví
- 6.6. Trh veřejných zakázek
- 6.7. Způsoby řešení obchodních sporů, rizika místního trhu a investování v teritoriu, obvyklé platební podmínky, platební morálka
- 6.8. Místní zvyklosti důležité pro obchodní kontakty, úřední a používaný jazyk(y), státní svátky, pracovní a prodejní doba
- 6.9. Víza, poplatky, specifické podmínky cestování do teritoria (oblasti se zvýšeným rizikem pro cizince)
- 6.10. Podmínky pro zaměstnávání občanů z ČR
- 6.11. Podmínky využívání místní zdravotní péče českými občany a občany EU

6.1 Vstup na trh: distribuční a prodejní kanály, využívání místních zástupců, další faktory ovlivňující prodej

V zemi lze podnikat pouze formou joint-venture s korejskými subjekty. Zatímco zahraniční podílník má na starosti zejména dodání kapitálu a technologií, korejský partner si bere na starost mj. zaměstnance, distribuci a prodej. Zahraniční partner nemá možnost do této problematiky vstupovat nebo ji výrazně ovlivňovat. Platy, pracovní dobu apod. stanoví korejská strana. Přímé využívání místních zástupců (fyzických osob) bez dohledu místní administrativy v daném politickém a ekonomickém uspořádání nepřichází v úvahu. Obstrukcí pro pracovní výkonnost je také povinná účast zaměstnanců na oslavách a školeních, která vyplývá z podstaty systému KLDLDR, a zaměstnavatelům nezbývá, než toto omezení respektovat.

Od roku 2017 však zakládání joint-ventures se subjekty KLDLDR podléhá sankčnímu režimu.

6.2 Dovošní podmínky a dokumenty, celní systém, kontrola vývozu, ochrana domácího trhu

Pravidla týkající se dovozu a vývozu jsou v současné době nepřehledná. Jednotlivé dovozy se řeší většinou ad hoc. Podmínky vývozu jsou rovněž řešeny ad hoc s odběrateli. Přímé dovozy ze země EU prakticky neexistují.

6.3 Podmínky pro zřízení kanceláře, reprezentace, společného podniku

Zřídit kancelář, zastoupení či společný podnik v současných podmínkách sankčního režimu není pro české subjekty prakticky možné.

6.4 Požadavky na propagaci, marketing, reklamu (využití HSP), významné veletrhy a výstavy v teritoriu

Tyto pojmy jsou zatím vzdáleny realitě života v KLDK. V r. 2009 se poprvé objevila TV reklama, byla však vzápětí zakázána. Pokus cizích investorů zadat TV reklamu narazil na rozhodný odpor místních úřadů. V okolí hlavního města KLDK existují značně sporadicky v okolí dálnic reklamní billboardy, zatím ale vždy šlo o reklamu státních podniků KLDK, a to především na domácí produkci aut.

V hlavním městě se dvakrát v roce konají mezinárodní veletrhy převážně spotřebitelského zboží. Specializované veletrhy se konají i v jiných městech. Za současné situace sankčního režimu prakticky není pro české firmy možnost ani smysl se těchto akcí účastnit.

Kontakt na organizátory veletrhu v Pchjongjangu:

Korea International Exhibition Corp.

Sungri-street Central District

Pyongyang

D.P.R. of Korea

Fax: +850-2-381-5827

Tel: +850-2-381-5926

E-mail: kiek@silibank.com

6.5 Problematika ochrany duševního vlastnictví

KLDK je členem WIPO, signatářem několika mezinárodních mluv a ochrana duševního vlastnictví je v domácí legislativě zpracována v následujících zákonech z roku 1998:

- Law on Inventions and Innovations of the DPRK
- Law on Trademarks of the DPRK
- Law on Industrial Designs of the DPRK

Zájemci se mohou se žádostí o registraci práv duševního vlastnictví obrátit buď na Patentní úřad KLDK (vynálezy) anebo na Úřad pro obchodní značky a design KLDK. Asistenci lze vyhledat u několika státních notářských společností (příklady viz níže). V praktické rovině je ale tato problematika na okraji zájmu, koncept samotný je v KLDK neznámý.

Ryongsong Patent Office

Ms. CHOI Un-Ae

European Representative

Ryongsong Patent Office (Branch), Schwegler strasse 21/3

A-1150, Vienna, AUSTRIA

Tel.: +43-1-982-2082

Fax: +43-1-982-2084

E-mail: patents@dprkorea-trade.com

Koryo PAT - Rainbow

Koryo PAT- Rainbow Patent & Trademark Agency

P.O. Box 19, Ryonhwa-Dong 1, Central District

Pyongyang, DPRK

Tel.: + 850-2-18777/888, extension : 8048

Fax: + 850-2-381-4644

E-mail: dmw@co.chesin.com

6.6 Trh veřejných zakázek

Dodavatel je osloven přímo, výběrová řízení v KLDLDR neexistují. Zahraniční dodavatel se musí spojit s korejským partnerem.

6.7 Způsoby řešení obchodních sporů, rizika místního trhu a investování v teritoriu, obvyklé platební podmínky, platební morálka

KLDLDR sice přijala Zákon o arbitráži, to však nemění nic na tom, že v případě obchodních sporů bude podnikatel vůči korejským partnerům bezmocný. Investování v KLDLDR v současné situaci sankcí není možné.

6.8 Místní zvyklosti důležité pro obchodní kontakty, úřední a používaný jazyk(y), státní svátky, pracovní a prodejní doba

Důležitá pro získání jakékoliv zakázky je podpora politických (stranických) a státních orgánů KLDLDR, které řídí celou zemi.

Úředním jazykem je korejština, jednat je možné prakticky výhradně přes místního anglicko-korejského tlumočnicka.

Běžná pracovní doba v KLDLDR je pondělí až pátek od 9 do 18 hodin a sobota dopoledne s tím, že sobotní odpoledne je vyhrazené „studiu“. Víkend mají Severokorejci pouze jednodenní – neděli. Mj. i z toho důvodu existuje v KLDLDR relativně hodně svátků (dnů pracovního klidu) spojených s různými oslavami.

Státní svátky připadají na tyto dny:

- 1.-3. ledna – Sluneční nový rok
- 8.-10. února – Lunární nový rok (pohyblivé datum)
- 16.-17. února – oslava narozenin Kim Čong-ila
- 22. února – národní lidový svátek
- 8. března – Mezinárodní den žen
- 4. dubna – Dušičky (v nepřestupný rok připadají na 5. duben)
- 15.-16. dubna – oslava narozenin Kim Ir-sena
- 25. dubna – oslava výročí založení Korejské lidové armády
- 1. května – První máj
- 6. června – Založení Korejského dětského sdružení
- 27. července – oslava vítězství ve Vlastenecké osvobozené válce (Korejská válka)
- 25. srpen – Den politiky Songun
- 9. září – Den založení KLDLDR

- 15. září – národní lidový svátek (pohyblivé datum)
- 10. října – Den založení strany (KSP)
- 16. listopadu – Den matek
- 27. prosince – Den ústavy

6.9 Víza, poplatky, specifické podmínky cestování do teritoria (oblasti se zvýšeným rizikem pro cizince)

Při vjezdu/výjezdu na/z území KLDR je cizinec povinen předložit platný cestovní doklad a vyplnit vstupní/výstupní formulář, celní prohlášení a zdravotní formulář. Existuje vízová povinnost pro všechny druhy pasů. Žádost o vízum se podává na zastupitelském úřadu KLDR (adresa v Praze: Na Větru 395/18, Praha 6, 162 00, tel.: 235 362 210, email: vel.kldr@seznam.cz). KLDR rozlišuje 3 druhy víz: diplomatická víza, obyčejná/normální víza (obchod a návštěva) a turistická víza.

Před vstupem na území KLDR musí cizinec vyplnit celní prohlášení (při vstupu do země je každému mimo diplomatů důkladně kontrolován obsah zavazadla). Je nutné deklarovat finanční hotovost, videokamery a fotoaparáty, zbraně, videokazety, CD, DVD. Do KLDR je zakázáno dovážet drogy, zbraně, nebezpečné chemické látky, tiskoviny a nosiče se skandálními (protirežimně laděným) či sexuálními obsahem.

Mobilní telefony již nejsou na hranicích zabavovány, ale je nutná jejich registrace. Poté je možné si zakoupit i místní SIM kartu na měsíc i déle (v KLDR neexistuje roaming, mobilní i pevné telefonní sítě pro cizince a místní obyvatelstvo jsou striktně a důsledně odděleny a není možné volat z jedné do druhé, z telefonní mobilní sítě pro cizince lze volat do zahraničí a přijímat hovory, ale nelze posílat/přijímat SMS).

Během pobytu jsou všichni cizinci, kteří nejsou členy diplomatické mise nebo mezinárodních organizací působících v KLDR, neustále doprovázeni místními hlídači/průvodci. Celý pobyt je předem pečlivě naplánován, včetně pobytu v hotelu a návštěvy ideologických pomníků a památníků ve městě. Je proto třeba počítat s absencí jakéhokoli soukromí, to platí i na hotelových pokojích, ve kterých nelze vyloučit užívání odposlouchávací techniky.

Mezinárodní letecké spojení zajišťují místní letecká společnost Air Koryo a Air China. Do Pchjongjangu se aktuálně v roce 2020 létá z Peking, Šanghaje a Vladivostoku. Letiště odbavuje průměrně jeden let denně. Existuje i možnost vlakového spojení mezi Pchjongjangem a Pekingem.

6.10 Podmínky pro zaměstnávání občanů z ČR

Zaměstnávání občanů ČR v KLDR korejskými subjekty je v současné době nemožné.

6.11 Podmínky využívání místní zdravotní péče českými občany a občany EU

Zdravotnická péče je v KLDR na velmi nízké úrovni. Chybí léky, zdravotnický materiál, laboratoře a jejich vybavení. Cizinci, kterým je místními orgány doporučováno ošetření v „mezinárodní“ nemocnici Friendship v rámci diplomatické čtvrti (účtováno v konvertibilní měně, poplatky jsou velmi vysoké, ale kvalita služeb neodpovídá mezinárodním standardům), upřednostňují léčbu v ČR.

7. Kontakty

© Zastupitelský úřad ČR Pchjongjang (Korejská lidově demokratická republika)

Podkapitoly:

- 7.1. Kontakty na zastupitelské úřady ČR v teritoriu
- 7.2. Kontakty na teritoriální odbory na MZV ČR a na MPO ČR, zastoupení ostatních českých institucí v teritoriu (CzechTrade, CzechInvest, CzechTourism, Česká centra)
- 7.3. Praktická telefonní čísla v teritoriu (záchranka, dopravní policie, požárníci, infolinky apod.)
- 7.4. Internetové informační zdroje

7.1 Kontakty na zastupitelské úřady ČR v teritoriu

ČR v červnu 2004 znovuotevřela zastupitelský úřad v KLDLDR.

Adresa Velvyslanectví ČR:

Taedonggang Guyok 38, Taehakgori, Puksudong, Pchjongjang
Telefon: (+850) 2 381 7021, fax: (+850) 2 381 7022
Diplomatická a konzulární služba: (+850) 191 250 7179, případně 191 250 0647
E-mail: pyongyang@embassy.mzv.cz

Internetové stránky: <http://www.mzv.cz/pyongyang>

Dopravní spojení:

Mezi letištěm a městem neexistuje pravidelné dopravní spojení. Do KLDLDR lze cestovat pouze na pozvání státní organizace či firmy, která se po dobu pobytu o dopravu stará formou pronájmu autobusu či automobilu. V případě krajní nouze, nelze-li kontaktovat zastupitelský úřad telefonicky, se dopravte ke vstupu/vjezdu do diplomatické čtvrti Munsudong. Zde je potřeba vstup do areálu vyjednat za pomoci korejského doprovodu.

7.2 Kontakty na teritoriální odbory na MZV ČR a na MPO ČR, zastoupení ostatních českých institucí v teritoriu (CzechTrade, CzechInvest, CzechTourism, Česká centra)

Ostatní české instituce (CzechTrade, CzechInvest, CzechTourism, Česká centra) nejsou v teritoriu zastoupeny.

Tel. MZV ČR – OED: 224 18 2592, 2951; tel. MPO ČR: 224 851 111, 224 061 111.

7.3 Praktická telefonní čísla v teritoriu (záchranka, dopravní policie, požárníci, infolinky apod.)

První pomoc a lékařské ošetření poskytuje nemocnice Činson (angl. Friendship Hospital), která se nachází v diplomatické

čtvrti Munsudong. Telefonní spojení – 382 7688 (s ohledem na specifický systém telefonních okruhů a jejich vzájemnou neprostupnost nelze na uvedené číslo volat z kteréhokoliv telefonu. Trojčíslím 382 začínají telefonní čísla pro místní volání do korejské sítě, kterými disponují pouze diplomatická zastoupení a mezinárodní organizace).

Telefonní čísla záchranné služby, policie a hasičů jsou v rámci jiného telefonního okruhu, který je ze strany diplomatických misí nedostupný. V případě potřeby je nutné volat Diplomatičtý protokol MZV KLDLDR (382 3155), bez asistence našeho ZÚ to však pro českého návštěvníka není možné. Problémem je rovněž jazyková bariéra. Naprostá většina obyvatelstva nehovoří žádným cizím jazykem, proto je znalost korejštiny nezbytným předpokladem pro komunikaci s lékařem, policií či hasiči.

7.4 Internetové informační zdroje

KLDLDR svým občanům přístup k Internetu neumožňuje, což se týká rovněž pracovníků státní správy a dalších důležitých institucí. Veřejné instituce internetové stránky neprovozují, výjimkou je např. Ministerstvo zahraničního obchodu a Obchodní komora KLDLDR, které mají přidělenou společnou centrální e-mailovou adresu: micom@co.chesin.com. S KLDLDR a jejími orgány se většinou komunikuje telefonem přes tlumočnicka, příp. faxem.

Základní informace pro cizince lze získat na internetových stránkách národního letečtého přepravce [Air Koryo](#).

Informace o vnitropolitickém dění v zemi lze obdržet na stránkách oficiální tiskové agentury [Korean Central News Agency of DPRK](#). Lepší variantou je zahraniční server [KCNAWatch](#), který v reálném čase kopíruje a archivuje zprávy z agentury KCNA, stejně jako z dalších zdrojů týkajících se KLDLDR. Významným zdrojem o dění v zemi je rovněž jihokorejská agentura [Yonhap News Agency](#), která provozuje sekci zaměřenou výhradně na KLDLDR.

Ze zahraničtích zdrojů, které se specializují na dění v KLDLDR, jsou nejvyšší [nknews.org](#), [38north.org](#) a [dailynk.com](#).

Informace ohledně ekonomických údajů týkajících se místní ekonomiky nelze získat na žádné adrese spravované KLDLDR, existují pouze neúplné údaje a odhady na webových stránkách institucí Korejské republiky nebo mezinárodních organizací:

- Bank of Korea www.bok.or.kr
- Ministry of Unification, Soul www.unikorea.go.kr
- Food and Agriculture Organization www.fao.org
- Korea Institute for National Unification www.kinu.or.kr
- Korea Institute for International Economic Policy www.kiep.go.kr
- World Food Programme www.wfp.org
- Korea Economic Institute www.keia.org